

Factsheet

Gelders-Overijsselse Regionale Aanpak Laadinfrastructuur (GO-RAL)

Datum

24 maart 2023

Inleiding

Deze factsheet geeft een overzicht van de ontwikkeling van laadinfrastructuur, de prognoses van het aantal verwachte elektrische auto's, en wat NAL-regio Oost doet om gemeenten bij de opgave te ondersteunen.

In beeld

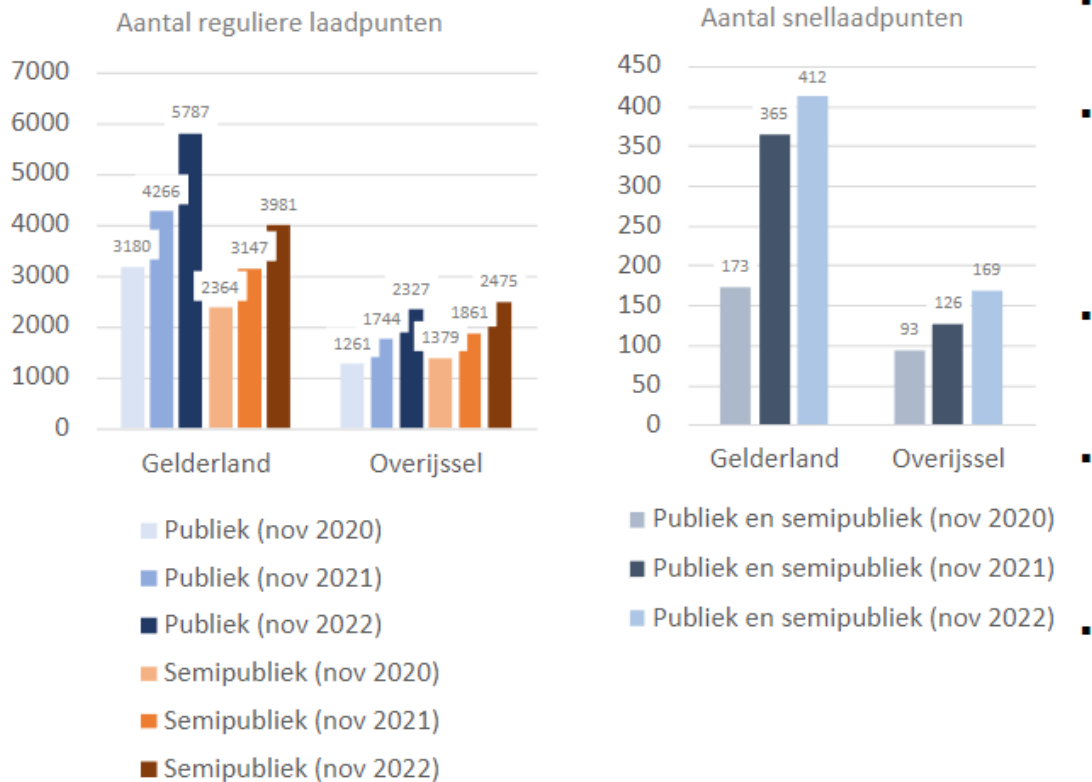
Onderstaande figuren geven inzicht in de voortgang van de uitrol van laadinfrastructuur.

- Figuur 1 'Aantal gerealiseerde laadpunten in Gelderland & Overijssel' laat zien dat het aantal publiek toegankelijke laadpunten in Gelderland en Overijssel elk jaar toeneemt. Zowel de reguliere laders als de snelladers (een laadpaal heeft over het algemeen 2 laadpunten)
- Figuur 2 'realisatie en prognose publieke laadpunten en elektrische auto's (EV's) in Gelderland en Overijssel' zet de groei uit figuur 1 in perspectief tot de groei van het aantal elektrische auto's. Figuur 2 laat zien dat het aantal laadpunten redelijk gelijk oploopt met het aantal elektrische voertuigen. Door meer laadpalen voor de vraag uit te plaatsen zorgen we ervoor dat het aantal laadpunten nog beter aansluit bij de vraag.

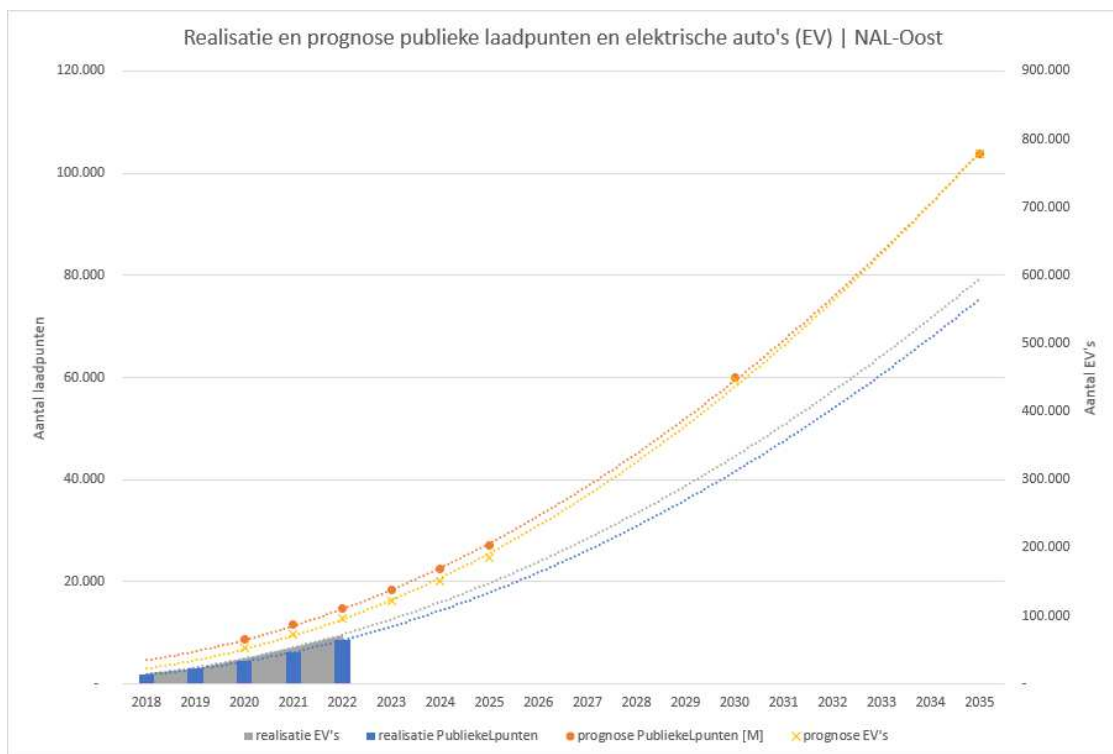
De figuur laat ook zien dat we pas aan het begin van de opgave staan. Belangrijk om ons te realiseren, ook in relatie tot het organiseren van menskracht binnen de eigen organisatie.

- Figuren 3 'Prognose ElaadNL laadpunten bestelauto's in Gelderland en Overijssel' en 4 'Prognose ElaadNL laadpunten trucks in Gelderland en Overijssel' geven inzicht in de verwachte behoefte aan laadpunten van de logistieke sector. Met de komst van zero-emissie zones en subsidieregelingen voor de aanschaf van schone voertuigen gaat het aantal elektrische logistieke voertuigen naar verwachting de komende tijd snel toenemen. Deze nieuwe groep e-rijders omvat veel voertuigen die gemiddeld veel kilometers rijden.

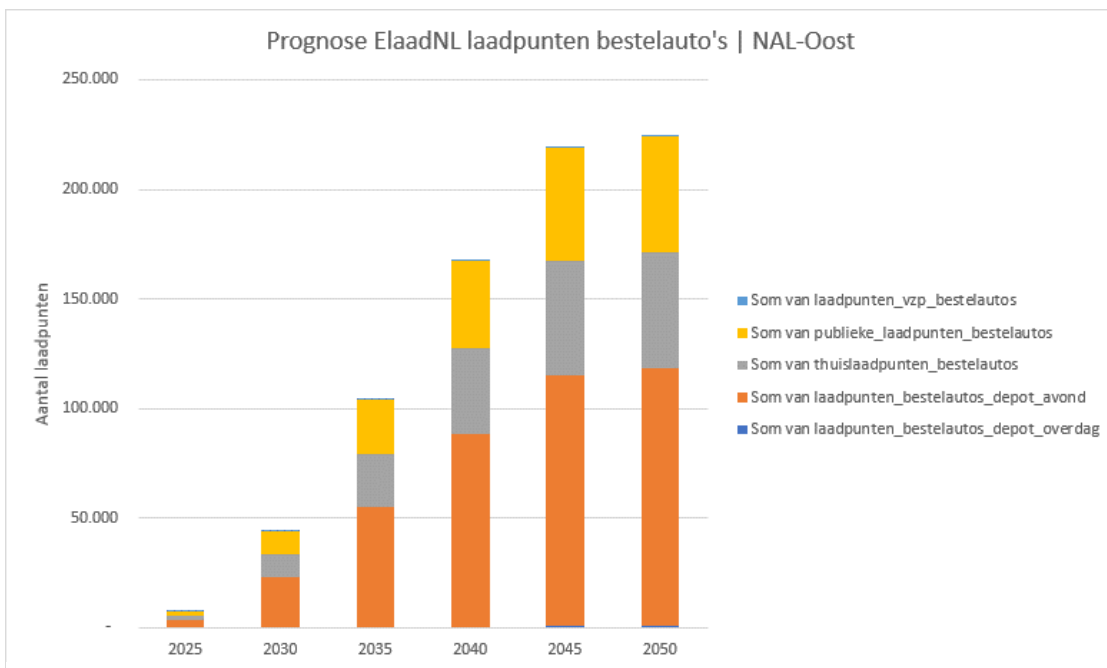
Aantal gerealiseerde laadpunten in Gelderland & Overijssel

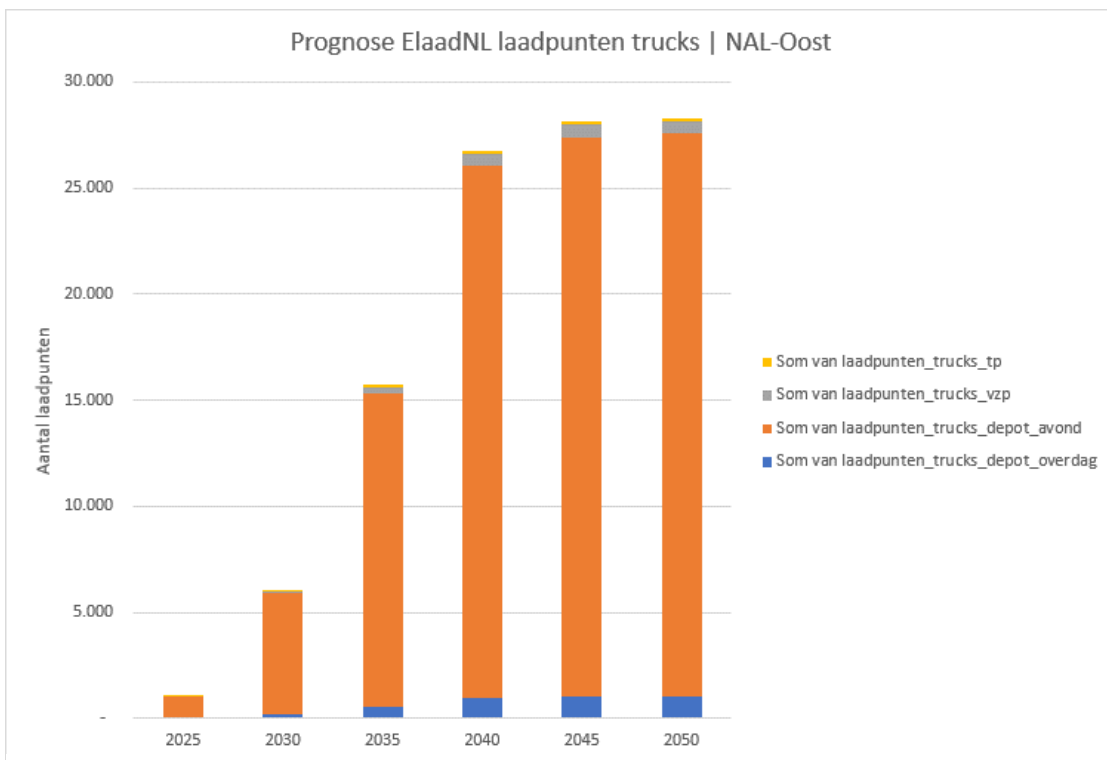
Figuur 1 Aantal gerealiseerde laadpunten in Gelderland en Overijssel

Figuur 2 Realisatie en prognose publieke laadpunten en elektrische auto's (EV's) in Gelderland en Overijssel

Figuur 3 Prognose ElaadNL laadpunten bestelauto's in Gelderland en Overijssel

Figuur 4 Prognose ElaadNL laadpunten trucks in Gelderland en Overijssel

tp = truck parkings

vzp = verzorgingsplaatsen

GO-RAL tot nu toe

Sinds 2020 hebben we onder andere het volgende gedaan:

Laadconsulenten	Elke gemeente heeft een vast aanspreekpunt, de laadconsulent, die gericht ondersteunt bij vragen die de gemeente heeft.
Formats	Samen met gemeenten, netbeheerders en het Nationaal Kennisplatform Laadinfrastructuur (NKL) hebben we formats opgesteld die gemeenten kunnen gebruiken bij het opstellen van hun laadvisie en plaatsingsbeleid.
Concessie	Een Europese aanbesteding voor de plaatsing, exploitatie en het beheer van publieke laadinfrastructuur is georganiseerd en gegund aan Vattenfall InCharge. 69 gemeenten nemen deel aan de concessie.
Contractmanagement	De NAL-regio voert het contractmanagement voor de concessies met Ecotap-Allego en Vattenfall InCharge. Voor gemeenten die dit hebben aangegeven voeren we ook het contractmanagement voor de publieke laadpalen van EVnet.
Plankaarten	Alle gemeenten hebben een plankaart kunnen opstellen waar het verwachte aantal laadpalen ingetekend wordt op parkeervakniveau. De plankaart is tevens geschikt voor participatie met inwoners. Voor de gemeenten die deelnemen aan de concessie is de plankaart verplicht.
Aanvraagportaal en monitoringssysteem	We hebben een aanvraagportaal laten bouwen waar inwoners zonder eigen oprit een laadpaal kunnen aanvragen. Ook werken we aan een monitoringssysteem, samen met de andere NAL-regio's, en een gebruiksvriendelijk dashboard waar gemeenten snel inzicht krijgen in de voortgang in plaatsing en het gebruik van de laadpalen binnen de gemeente.
Logistieke laadinfrastructuur	We geven uitvoering aan de Aanpak Logistieke laadinfrastructuur die begin 2022 is vastgesteld door de colleges van Gedeputeerde Staten in Gelderland en Overijssel. De aanbesteding voor het opstellen van logistieke plankaarten is gegund en in uitvoering. Ook is een technisch adviseur logistiek gestart die bedrijven en gemeenten helpt bij vragen over laadinfrastructuur en de overstap naar elektrisch vervoer.
Binnenstedelijk snelladen	We zijn een pilot gestart met vier gemeenten om een aanpak voor binnenstedelijke snellaadlocaties op te stellen. In februari 2023 is de pilot afgerond met onder andere een webinar en producten voor gemeenten om met het onderwerp snelladen aan de slag te gaan.
Kennissessies	We hebben kennissessies voor gemeenten georganiseerd over de Vattenfall InCharge concessie, participatie van inwoners, laadlantaarns, snelladen, het verzamelverkeersbesluit, plankaarten, de aanpak logistiek, etc.

GO-RAL in 2023

In 2023 staan de volgende thema's centraal:

Netcapaciteit	<p>We vertalen het landelijke 'Actieplan Slim Laden voor Iedereen' naar een aanpak voor NAL-regio Oost.</p> <p>We willen samen met de netbeheerders in onze regio aan de slag om meer inzicht te krijgen in wat waar wel en niet kan op het elektriciteitsnet. Daarnaast zorgen we voor een goede verbinding met het provinciale Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat.</p>
Logistiek	<p>In 2023 gaan we door met de uitvoering van het Plan van Aanpak Logistieke Laadinfrastructuur. De plankaarten voor de bedrijventerreinen worden in 2023 opgeleverd. Om goed vervolg te geven aan de inzichten die de plankaarten leveren ontwikkelen we een Bedrijventerreinenaanpak. Deze aanpak richt zich op wat er nodig is om daadwerkelijk tot uitvoering te komen.</p> <p>Daarnaast willen we gemeenten handvatten bieden hoe vorm te geven aan elektrische logistiek op de bouwplaats.</p>
Snelladen	<p>We schalen de ontwikkelde aanpak op naar de andere gemeenten in NAL-regio Oost.</p> <p>We verkennen de mogelijkheden om gemeenten te ondersteunen bij de plaatsing van publieke snellaadlocaties, bijvoorbeeld in een concessie.</p>
Uitrol	<p>Vanuit contractmanagement richten we ons op een tijdige plaatsing van laadpalen. Daarnaast ondersteunen we gemeenten om de exploitatie van de Equans-laadpalen, waarvan het contract medio 2024 afloopt, opnieuw in de markt te zetten.</p> <p>In 2023 wordt ook het monitoringssysteem en -dashboard opgeleverd waarmee gemeenten beter regie kunnen nemen op de opgave.</p>
Verkenningen	<p>We voeren verkenningen uit om in beeld te brengen welke mogelijkheden er nog liggen om als GO-RAL in te ondersteunen. Het gaat in ieder geval om de volgende verkenningen: Laden op semi-publiek en privaat terrein, zoals VvE's en parkeergarages; Mogelijkheden om laadinfrastructuur goed in te passen in de openbare ruimte; Oplossingsrichtingen om de beperkte capaciteit bij gemeenten, netbeheerders en marktpartijen (inclusief onderaannemers) te verbeteren.</p>
Communicatie	<p>We helpen de bestuurlijke GO-RAL ambassadeurs (wethouders in de GO-RAL Stuurgroep) om de opgave bestuurlijk onder de aandacht te brengen. Daarnaast gaan we door met de kennissessies en GO-RAL nieuwsbrief.</p>
Nieuwe samenwerkingsovereenkomst	<p>Eind 2023 loopt de samenwerkingsovereenkomst tussen de provincies, het ministerie Infrastructuur en Waterstaat en Netbeheer Nederland af waarin de samenwerking als NAL-regio Oost is vastgelegd. Momenteel wordt de samenwerkingsovereenkomst opgesteld voor de periode na 2023. Het Rijk heeft de financiële middelen hiervoor reeds beschikbaar gemaakt.</p>

Belangrijkste aandachtspunten

Netcapaciteit	In Gelderland zijn de grenzen van de capaciteit van het hoogspanningsnet in zicht en ook in Overijssel zitten grote delen van het elektriciteitsnet aan de grenzen van de maximale capaciteit. Ook op het midden- en laagspanningsniveau is de ruimte op het elektriciteitsnet beperkt. Daardoor lijkt er op korte termijn al veel minder mogelijk dan gedacht.
Voldoende menskracht	De menskracht bij gemeenten blijft kwetsbaar, ondanks het beschikbaar stellen van rijksmiddelen voor de uitvoering van het Klimaatakkoord. Bovendien komen er nieuwe onderwerpen bij die extra inzet van gemeenten vragen, zoals laadinfrastructuur voor de logistiek. Ook bij netbeheerders en onderaannemers is de menskracht beperkt waardoor de plaatsing van laadpalen vertraging kan oplopen.
Fysieke ruimte	Met name laadinfrastructuur voor de zware logistieke voertuigen vraagt veel ruimte. Die ruimte is er maar beperkt en is bovendien erg gewild. Door de grotere aantallen laadpalen verwachten we ook voor reguliere laadpalen in de woonwijken de komende jaren meer aandacht voor een goede ruimtelijke inpassing in de openbare ruimte.

Organisatie

Regionaal werken we met een GO-RAL stuurgroep die bestaat uit gedeputeerden van beide provincies, 8 wethouders (1 per RES-regio) en vertegenwoordigers van Liander en Enexis namens de netbeheerders. De wethouders helpen bij de verbinding met de bestuurders van de andere gemeenten binnen de regio. Zie hieronder wie er namens uw regio deelneemt aan de GO-RAL Stuurgroep:

Regio	Wethouder en gemeente
Achterhoek	Wim Wassink, gemeente Winterswijk
Arnhem-Nijmegen	Ronald Thoonen, gemeente Druten
Clean Tech Regio	Sjoerd Wannet, gemeente Zutphen
Foodvalley	Gerard van Deelen, gemeente Scherpenzeel
Noord-Veluwe	Ben Engberts, gemeente Oldebroek
Rivierenland	Stefan van Someren, gemeente Neder-Betuwe
Twente	Harry Scholten, Hof van Twente
West-Overijssel	Alice van den Nieuwboer, gemeente Ommen

Landelijk nemen we deel aan de NAL-Stuurgroep en aan verschillende NAL-werkgroepen. Er zijn NAL-werkgroepen voor Logistiek, Smart Charging, Veiligheid (fysiek en digitaal), Versnellen proces, en Open protocollen & markten.

Meer informatie

Op de [website van de NAL](#) vindt u meer informatie over de opgave en ontwikkelingen. Daar vindt u ook de [site van NAL-regio Oost](#) met onder andere de contactgegevens van de laadconsulenten.

U kunt ons ook bereiken via go-ral@overijssel.nl, bijvoorbeeld om u aan te melden voor de GO-RAL nieuwsbrief.

